

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 12.12.2005

Číslo: Ročník 15 (2005), Číslo 4

Sekce: Šumné knihovny

Název článku: Broumovský den s Robertem Fulghumem

Autor: Božena Blažková

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=638>

Broumovský den s Robertem Fulghumem

Božena Blažková

Za ta dlouhá léta, co znám kolegu Jana Meiera, ředitele broumovské knihovny, jsem nikdy neměla příležitost navštívit broumovskou knihovnu. Je totiž dosti daleko od centra, tam někde v Broumovském výběžku, v krásné, ale Bohem a hlavně lidmi poněkud zapomenuté krajině. Přiznávám, že jsem pozvání a pozvánky odkládala s myšlenkou, že příště už určitě splním svůj dávný slib a konečně přijedu.

A pak přišlo pozvání, kterému nešlo odolat. Pozvání na besedu s Robertem Fulghumem. Ano, slavný americký spisovatel přijel opětovně do České republiky a při té příležitosti navštívil i broumovskou knihovnu a besedoval zde se svými čtenáři. Jak k tomu došlo? Kolega Meier není jen ředitelem knihovny, ale zároveň je redaktorem rozhlasových literárních pořadů, publicistou, znalcem literárního místopisu, ale především neúnavným organizátorem kulturních aktivit a propagátorem Broumovska. Díky spolupráci s nakladatelstvím Argo (viz: <http://www.argo.cz/>) se v loňském roce osobně setkal s panem Fulghumem. Při té příležitosti pochopitelně neopomněl propagovat svoje milované Broumovsko a výsledkem byl listopadový broumovský den Roberta Fulghuma.

Tiskem proběhly zprávy o netradiční cestě vlakem a průběhu návštěvy. Takže se zaměřím pouze na odpolední besedu v knihovně a následně v divadle. Přišla jsem do knihovny o něco dříve, abych měla možnost si ji alespoň v rychlosti prohlédnout. Na schodech jsem se trochu bála, zda jdu opravdu do knihovny, ale po otevření dveří jsem se ocitla v tradičním království plném knih. Provoz knihovny byl nepřerušen a jen pozvaní hosté (většinou studenti a profesori místního gymnázia, včetně blízkých spolupracovníků knihovny) se scházeli v dětském oddělení. Jak jsme se všichni, včetně Broumovské lidové muziky, vešli do celkem malého dětského oddělení knihovny, je mi dodnes záhadou. Vzájemná blízkost a rychle se šířící výborná nálada plná úsměvu a porozumění byly až neskutečné a fungovaly i později ve zcela vyprodaném divadle.

Ještě před oficiálním začátkem besedy si pan spisovatel se zájmem prohlédl knihovnu a začal neformálně rozprávět se studenty. Na zahájení zahrála a zazpívala Broumovská lidová muzika, která se panu Fulghumovi očividně líbila. Zajímal se, proč dívky zpívají bosky, zaujal ho vozembouch a zkusil si zahrát na dudy. Neúnavný organizátor Jan Meier představil všechny přítomné navzájem a vzápětí se rozproudila velice živá česko anglická beseda. Je těžké popsat životnost a životní moudrost pana Fulghuma, je těžké vybrat z námětů, které při besedě zazněly jen něco. Zaměřím se tedy pouze na otázky týkající se čtení a psaní.

Proč číst tak velké a tlusté knihy? „Nejedná se o román, kde hlavní roli hraje děj, důležité jsou postavy a příběhy, dlouhé propletené příběhy plné překvapení, příběhy,

kteří se mají číst pomalu. Knihy esejí vycházejí ze skutečného života, ve Třetím přání si dopřávám radost vymyšlení.“

Co si myslíte o školách (lekcích) tvůrčího psaní? „Tak takovou otázku jsem ještě nedostal. Já sám jsem se učil sám a nejsem si jistý, zda se to dá naučit, vždycky jsem chtěl psát, a tak píšu, naučil jsem se číst ve 3 letech, žil jsem s rodiči na samotě a četba mi zprostředkovávala svět ...Neznám žádného slavného autora, který by začal psát díky absolvování kurzu psaní.“

Jaký je ideální čtenář Fulghumových románů? „Každý je úplně jiný, při čtení si každý píše svůj vlastní příběh... Vážte si vašich románů, jsou to vaše příběhy a nápady... Hodně štěstí ve vašich románech, které si uděláte, až budete číst mou knihu...V posledním díle přijde za autorem čtenářka a bude s ním diskutovat o jednotlivých postavách... Pro ideálního čtenáře jsou důležitá slova a překvapení.“

Kde berete inspiraci ke svým příběhům? „Všude, kdekoliv a kdykoliv – i nyní mi v hlavě rotují příběhy. Důležité je zastavit se a zaznamenat si nápad – takto si já vydělávám ?.“

I do divadla přišel pan Fulghum nejprve sám, posadil se mezi diváky a se zájmem pozoroval vše kolem sebe. V následujících řádcích se pokusím přiblížit úvod setkání v divadle.

„Vy jste se přišli podívat na mne, ale i já jsem se přišel podívat na vás. Když píšu, zkouším představit si, pro koho píšu. Jedni pro druhé jsme skuteční, jsme si navzájem součástí. Nic nemizí, vše se jen přeměňuje, náš společně vydýchaný vzduch zde částečně zůstane a částečně se mnou odejde do Ameriky... Máme toho hodně na práci... Povím vám příběh, který jsem ještě nikdy nikde nevyprávěl: V místě, kde žiji, je ulice a škola. Děti ze školy mají pravidelné hlídky a dohlížejí na pořádek a dodržování předpisů. Rád se na ně dívám, protože jsem podobné hlídky absolvoval, když jsem byl malý. Jednou jsem viděl, že se dívky z hlídky velmi dohadují. Přešel jsem tedy až k nim (předváděl, jak přechází) a zjistil jsem, že se nedohadují, ale řeší problém, zda řidič zaparkoval správně (přebral názorně celý rozhovor dívek, včetně toho, že maminka jedné z dívek také tak parkuje). Dívky diskutovaly i o tom, že řidič třeba moc spěchá, že je to třeba poprvé, co porušil pravidla. Chvilí jsem je poslouchal a pak jsem odešel. Nechal jsem dívky, aby se rozhodly samy. Nedával jsem jim žádnou dospělou radu. Uvědomil jsem si, že dívky jsou ze základní školy a tímto základním způsobem se vlastně učí základní věci – co je to zákon, co je fér, co je slitování, co je spravedlnost – učí se zodpovědnosti za ten svůj malý kousek světa, co mají na starosti. Druhý den jsem opět přecházel v té ulici, rozhlédl jsem se, nikde nic nebylo, a tak jsem začal přecházet na červenou. Na druhé straně ulice jsem však uviděl jednu z dívek, a tak jsem se vrátil zpátky a počkal na zelenou. Holčička mi pak zdviženým palcem ukázala, že tak to má být ?. Je dobré vědět, že někdo někde na světě se tak dobře stará o ten kousíček světa, co má na starosti. To není americký příběh, to není ani český příběh, to je lidský příběh.“

Z další bohaté diskuse jsem vybrala povídání týkající se knížky Třetí přání. Jedná se o pentologii. První dva díly vyšly v loňském roce v České republice dříve než v Americe. Druhé dva díly vyšly těsně před autorovou návštěvou a závěrečný díl vyjde v dubnu příštího roku. A pan Fulghum slíbil, že přijede na květnový veletrh Svět knihy s velkou krétskou delegací. Děj knihy přiblížilo čtení kapitoly, kde se čtenář poprvé setkává s jedním z hlavních hrdinů – Alexem. Vybraný úryvek pan Fulghum doplnil nádherným mimickým předvedením celé scény. O Japonsku píše proto, že jeho žena je poloviční Japonka, jeden z jeho synů má za ženu Japonku a v Japonsku i několik let žil. Vztah ke Krétě je dán zájmem o historii. Poznal tam mnoho zajímavých lidí. Líbí se mu, že správný

krétský muž má umět recitovat báseň, zpívat a tancovat. V této souvislosti vyprávěl a předváděl následující scénku ze života na Krétě: „Seděl jsem na krétské svatbě a díval jsem se na tanec, když tu ke mně přistoupila stará žena a řekla: Když tady sedíš sám a netancuješ, nepřipadáš si jako blbec? Když nebudeš tancovat, budeš si připadat jako blbec. A když budeš tancovat, budeš si také připadat jako blbec. Tak proč si nezatancuješ?“ Pak předvedl zahájení tance na řecké svatbě – starý muž, který vypadá, že bez pomoci nevstane ze židle, se došourá doprostřed sálu – a náhle je z něho tančící Řek Zorba.

Z poznámek už jen ve stručnosti vybírám: Pan Fulghum je stále v mateřské školce, protože se stále učí. Stále je i unitářským pastorem, jen má větší a nepravidelná shromáždění, která se nekonají v kostele. Nikdo z nás není jen dobrý nebo jen zlý. Zlo současného světa, které kape z médií, nelze pominout, ale je to jen jeden pohled, je zapotřebí mluvit i ostatních důležitých věcech a pan spisovatel Fulghum považuje za své poslání mluvit právě o těchto důležitých věcech.

Závěrem bych chtěla poděkovat iniciátorovi broumovského fulghumovského dne Janu Meierovi i jeho broumovským kolegům za pozvání a za péči a starostlivost, kterou realizaci celé akce věnovali. Poděkování patří i neformálnímu spisovatelovu doprovodu, řediteli nakladatelství Argo Milanu Gelnerovi, šéfredaktořce a neúnavné tlumočnici Evě Slámové a marketingové manažerce Marcelce Trunečkové.

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz
· knihovna@svkhk.cz · studovna@svkhk.cz · <http://www.svkhk.cz>